

# A VOLT 201-ES ÚT 3-AS ÉS 4-ES KILOMÉTERKÖVE

ÍRTA: Rátónyi Gábor Tamás

A Rákospalotán átvezető utak vonalvezetése sokat változott az évszázadok alatt, a fő közlekedési irányok azonban kevesebbet: Pest, Fót, Rákosszentmihály, a XIX. század közepétől pedig Újpest voltak azok a szomszédos települések, amelyekkel az összeköttetés gazdasági társadalmi szempontból fontosnak bizonyult.

Az ősi településszerkezetből adódóan Palota főútvonala nem egyenesen haladt, hanem kanyargós vonalvezetésű volt. Ezt a sajátosságot követve jelölték ki a volt országút (törvényhatósági közút) vonalvezetését, amit ez a két megmaradt jelzés is mutat. Egy 1874-es megyei úthálózati térképen már szerepelt az Újpest-Fót-Gödöllő-i törvényhatósági közút, amely – bár a nevében nem szerepelt – Rákospalotán vezetett keresztül. A törvényhatósági utak fenntartója a megye volt, szemben az állami utakkal, amelyeket az államnak, és a vicinális utakkal, melyeket a településeknek kellett karban tartaniuk. Az utaknak ekkoriban még csak nevük volt, ebben szerepelt a kiinduló és a végponti, valamint legfeljebb egy-két fontosabb köztes település neve. Ez az országút közel 20 kilométer hosszú volt.

Magyarország útjait egy 1934-es Közlekedési Minisztériumi rendelet alapján számozták, a szóban forgó rákospalotai főút akkor kapta a 201-es számot, de csak 11 kilométer hosszúságú volt, mert csak Fótig vezetett. A Fót-Gödöllő közti szakasz a 3-as és a 202-es számú út egy-egy része lett.



**3-as kilométerkő:**  
XV. Fő út 76. sz. ház előtt  
a járda melletti füves területen

A Rákospalotán ma megtalálható két darab, 201-es útra számozott kilométerkő tehát 1934-ben, vagy ez után került ki a Fő út, illetve a Kossuth utca mellé. Budapesten szinte egyedülálló módon maradt meg ez a két kilométerkő, hiszen a többit már eltávolították a helyéről. Az út egyébként az 1950-es években 26-osra számozódott át, majd 1974-ben, az Árpád úti felüljáró átadásával nyomvonala is megváltozott: az Árpád út – Szőcs Áron (ma: Illyés Gyula) utca – Régi Főti út lett az iránya, száma pedig 2102-esre változott.



A két megmaradt kilométerkő egyfelől közlekedéstörténeti emlék. Ezek ma is azon a ponton állnak, amelyre kihelyezték őket, vagyis az újpesti Váci út és Árpád út kereszteződésénél található kiindulóponttól pontosan 3, illetve 4 kilométerre. Másfelől arra emlékeztetnek, hogy a Fő út, illetve a Kossuth utca egykor valóban főút volt, hiszen itt haladt az Újpesttel és Fót-tal összeköttetést biztosító országút. Egyre kevesebben emlékeznek arra, hogy valamikor Újpestre a Fő úton lehetett átjutni, s hogy az a vasúti átjáró, amit ma csak gyalogosok használhatnak, egykor igen jelentős járműforgalom áteresztője volt, s felette egy egyvágányos villamos-felüljáró húzódott. Az Árpád úti felüljáró átadásával a járműforgalom is más irányba – a Hubay Jenő tér felé – halad.

A két kilométerkő közül a 3-ast a Budapesti Városvédő Egyesület és helyi lakosok újították fel, és látták el védőkorláttal még 1988-ban. A kilométerkövek kerületi értéktárba kerülésével méltóbb figyelemre számíthatnak, és arra, hogy a kerület közlekedéstörténetének e szeletét is jobban megismerik a helyi lakosok. ■

**4-es kilométerkő:**  
XV. Kossuth utca 10. számmal szemközti  
oldalon a lakótelep járdája melletti füves területen  
(89939 hrsz. közterületen)